బీదనోట్లు

బాబూరావుకి జాలేసింది.

బ్రీఫ్ కేసుని బడ్డీకొట్టు ముందున్న కర్ర బెంచీమీద నుంచి సిగరెట్ పేకెట్ తీసి సిగ రెట్ వెలిగించి, ఒక దమ్ములాగి విలాసంగా పొగ వదులుతూ మళ్ళా ఆ కొట్టు వేపే చూశాడు.

''నోటు సెల్లదని సెప్తన్నాను కాదేటి? ఇనుకోవేటి? నూడు దీనింద ఎన్నిబొక్కలున్నయొ, ఇంకోటీ'' అంటూ టీకొట్టు ఆసామి పండుమీసాల ఆసామిని సతాయిస్తున్నాడు.

''ఇంకోటి నేదంటే యిను కోవేటి? ఇయళా రేపూ రూపాయి నోట్లన్ని సిరిగినయో, నలిగినయో, బొక్కలున్నయో. నానేవన్నా అచ్చు కొట్టిస్తన్ననా కొత్త నోట్లు తెచ్చీనానికి. బస్సు కండక్ట రిచ్చినడు. నాను నీ కిచ్చినను. సెల్కపోతే యిచ్చి, ఈపాలి లచ్చిం వారం సంతకని వస్తకదా'' అంటూ పోబోతున్నాడు పండు మీసాల ఆసామి.

''మంచి మాటే : ఈ రూపాయి నాకాడెట్టుకుని నీ కోసరం సూస్తా కూకోవాలన్న మాట. ఇలాగైతేనా యాపారం దివాలా గజంబద్దే. గోసీ యిప్పేగల్ను.ఇయ్యియ్యి'' మీదికొస్తున్నాడు కాఫీకొట్టు ఆసామి.

దుకాణంలో ఉన్నవాళ్ళు, చుట్టుపక్కల ఉన్నవాళ్ళు వింత చూస్తున్నారు. బస్సు స్టాండులో ఉన్న ఆ దుకాణం ఒకమూలగా ఉన్నా, మనుషులతో ప్రొద్దుటినుంచి సాయంత్రం వరకు రద్దీగానే ఉంటుంది. అక్కడ సరుకులు కూడా చవక. సౌకర్యాలు లేవందుకే. ఆ సిటిలో అందుబాటులో వున్న హోటలది.

మీసాల ఆసామి పంచె పట్టుకున్నాడు. మొలలో ఎక్కడో నోట్ల దాచటం వాళ్ళ కలవాటు. బాబూరావుకి జాలిమరింత అధికమైంది. ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం లాటి సీను చూడగలుగు తున్నందుకు చాలమందికి ఆనందంగా వుంది.

''ఏయ్ పెద్ద మనిషి అతన్ని వదులు. ఆ పాత నోటు నాకియ్యి ఈ నోటు తీసికో''అంటూ బాబూరావు ఒక రూపాయి నోటుని కాఫీకొట్టు ఆసామి మీదికి విసిరాడు.

అతని కళ్ళే కాదు, అందరి కళ్ళూ ఒక్క సారి జిగేల్ మన్నాయి. అది అన్నిరూపాయి నోట్లలా ముసిలిగా లేదు. పళ్ళు జుట్టు ఊడిపోయి నడుంవంగిపోయి నేడో రేపో అన్నట్టు లేదు. కుష్ఠు రోగిలా జీర్ణమైపో లేదు. పదహారేళ్ళ పడుచుపిల్లలా రెపరెప లాడుతోంది. మన్మథుని ధనువులా బింకమై పొంకమై వుంది. చూస్తే ముద్దెట్టుకోవా లన్నట్టుగా వుంది.

ఈ సంవత్సర మధ్యకాలంలో ఎవరూ కొత్త రూపాయి నోటును చూడలేదు. టీకొట్టు అసామీ అప్యాయంగా అందు కున్నాడు దాన్ని. అందమైన పడుచుపిల్లను సందిట్లోకి తీసికొనేంత ఆశగా రూపాయి నోటును అందుకుని కేష్‌బాక్సులో వేసు కున్నాడు.

పండుమీసాల కేమనాలో తెలీలేదు. రెండు చేతులు ఎత్తి దణ్ణమెడుతూంటే బాబూరావు చిరునవ్వుతో స్వీకరించాడు. టీకొట్టు అసామితో "ఒక బ్రూ చెయ్యి" అన్జెప్పి ఫాంటు జేబులోంచి ఒక కొత్త రూపాయి నోటును లాగి అతని వేపు విసిరాడు. అందరి కళ్ళు అతన్ని చిత్రంగా చూశాయి. నలగని, చెరగని నల్లని క్రాపు. తెల్లని టక్ చేసిన బట్టలు. కాళ్ళకి కొత్త చెప్పులు. పెదవుల మధ్య వెలిగే సిగరెట్. చదువుకున్న వాడిలా ఉన్నాడు కాని- ఆ ప్రాంతానికి కొత్త వాడిలా ఉన్నాడు.

"ఏం ? ఎప్పుడూ రూపాయి నోటును చూడనట్టు చూస్తారే : మీ దగ్గరేవైనా పాత నోట్లుంటే యివ్వండి. కొత్త నోట్లు యిస్తాను. నోటు నలిగినా, చిరిగినా అది గవర్నమెంటువారు వేసిందికనుక చెల్లదనటం పొరపాటు. దాన్ని గౌరవించక పోవటం గవర్నమెంటును అవమానించడమే. అది తెలుసుకోండి, మీకు చెల్లని నోట్లు మాకు చెల్లుతాయి. ఇవ్వండి పాతనోట్లు. కొత్త నోట్లిస్తాను" అన్నాడు పాత లాంతర్లకి కొత్త లాంతర్లిస్తానన్న మాంత్రికుడిలా.

అందరూ జేబులు తడుముకున్నారు. ఒక పది పాతనోట్లొచ్చి పడ్డాయి. ఆ నోట్లకి కొత్త నోట్లిచ్చి కాఫీ తాగేంతలో అతను వెళ్ళబోయే బస్సు రానేవచ్చింది. బయలు దేరి పోతోందికూడా. వ్యవధి లేదు. బాబూరావు బస్సువేపు పరుగెత్తాడు:

కొత్తనోట్లకోసం పాతనోట్లు తెచ్చిన వారికి ఆశాభంగమే అయింది. కొత్తనోట్ల వాళ్ళకి ఆనందంగా వుంది.

కొత్తనోట్ల వాళ్ళంతా టీ కొట్టులో చేరారు.

"అవ్రాదద్దా! సమ్మచ్చరమో రెండు సమ్మచ్చరముల పొద్దో అయినాది మనము కొత్తరూపాయనోటు దుక్కుసూసి. మరి ఈ బాబుకాడి కెలాగొచ్చిన వంటావు కొత్త నోట్లు?" అన్నాడు పాతికేళ్ళ పడుచుకుర్రాడు తన పక్కన టీ చప్పరిస్తున్న ముసలాడితో. కొత్త రూపాయిని నలగనీయకండా చేతులో వుంచుకుంటూ.

"పల్లెటూరోళ్ళం, మనకన్నీ పాతనోట్లే గాని గవర్నమెంటు బాబులు, అళ్ళ కెప్పుడూ కొత్తనోట్లే" అన్నాడు ముసలాడు తనకేదో బాగ తెలిసినట్టు.

"వల్లకోరా, ముసిలీ. నీకేటో తెల్సినట్టు మాటాడతవ్. మన ఊర్ల నేరా, గవుర్నమెంటు ఉద్యోగస్తులు : అళ్ళకి యిసుంటి నోట్లే, అసలా గవుర్నమెంటే అచ్చెయ్య కుంటే కొత్తనోట్లు యాడినుంచొస్తయిరా?" అన్నాడు తలపాగ పెద్దమడిసి. "అనాగంటె ఈకొత్తరూపాయలీబాబు కాడికేన గొచ్చిన యంటావు?" లాపాయింటు తీశాడు కొత్త నోటుదొరకని పాతనోటువ్యక్తి. ఆరిపోయిన చుట్టను వెలిగిస్తూ "గవుర్నమెంటో డేసినదోయ్:" అన్నాడు ముసలాడు. "గవుర్నమెంటోడేసేసి ఈ బాబుసేతలే యెట్టేసినాడు; వల్లకోర ముసిలీ, ఈ బాబుకాడ ఇలాంటి కట్టలెన్నున్నయ్యో". "అన్నాడు చుట్టముట్టించు కుంటున్న వ్యక్తినుంచి పిగరెట్ వెలిగించు కుంటూ గిరజాల క్రాపు ఎగతాలిగ.

"ఇంతకీ ఏటంటావు ?" అన్నాడు కాఫీ కొట్టు అసామి.

"అయి, కోయంబత్తూరు నోట్లో ఏటో సూడు. దొంగ నోట్ల యాపారా లిన్నాగే

జరుగుతయి. మనూరి కరణంగా బ్బాయి పేపర్ల సదివి సెప్పినదు గదా" అన్నాడు గిరజాల క్రాపు.

"అయితే ఏటంతావు?దొంగ నోట్లంతావా ఏటి?" అన్నాడు మూడు కొత్త రూపాయలు సంపాదించిన ఆసామి చేతిలోని కట్టను నేల కాన్చి కట్టకే చేరగిలా పడుతూ.

"దొంగ నోట్లు గాకపోతె మియ్యందరికి సంతర్పణ ఏల సేసేసి నాడంతావు?" అన్నాడు చుట్టుముక్క సూరయ్య

అందరూ ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడ్డారు.

"అవున్రా నన్నానులు. పాతనోట్లకి కొత్త నోట్లిచ్చినోడు నీ సుట్టవా? నీ బామ్మరిదా?" అన్నాడు గిరిజాల క్రాపు.

"ఓర ఓపాలి నోటియ్యి. సూతము". అంటూ ముసలాడి చేతిలోంచి నోటు లాక్కుని వెలుగుకి అడ్డంగా పెట్టిఅటుయిటు తిప్పి కిందికి చూచి పైకి చూచి "ఇది దొంగ నోటోయి". అన్నాడు కిళ్ళీబడ్డీమీద కూర్చుని అంతా విలాసంగా చూస్తున్న బడ్డీ యజ మాని భద్రయ్య ఏదో అద్భుతాన్ని కనుక్కున్నట్టు.

అందరు ఒక్కసారి పిడుగు పడినట్లు దడుసుకున్నారు. వాళ్ళి దగ్గరున్న కొత్త నోట్లను పరిశీలించి చూసుకున్నారు. అసలు నోటులాగే ఉంది.దొంగ నోటు ఎలా ఉంటుందో తెలియదు కనుక తికమకపడు తున్నారు.

"దొంగనోటంతన్నావు గదా. ఎనాగ సెప్తన్నావో సెప్పదూ". అన్నాడు పండు మీసాలు.

"పాతనోటును దగ్గరపెట్టి చూడు తెలుసుద్ది. దొంగ నోటెనాగుంటాదో నాకు తెల్సు ఎరికా. మీరినాగ నోటును దగ్గరెట్టుకుని కూకోండి. తదుపరేటవుద్దో సూతురు గాని". అన్నాడు బడ్డీకొట్టు భద్రయ్యే.

"ఏటవుతాది?" అడిగాడు గిరజాల క్రాపు.

"ఏటవుతాదా! నోటట్టుకుని మార్కెట్టు లోనకెల్లు తెలుసుద్ది. పోలీసులు బొక్కలో తోస్తరు. ఎరికా దొంగనోట్ల యవ్వారమంటే ఏటనుకున్నావ్?" అన్నాడు బడ్డీకొట్టు భద్రయ్య.

చేతుల్లో పాములున్నట్టు భయపడ్డారొక్కక్కడు.

"ఏటి సెయ్యడం? ఏటి సెయ్యడం?" కంగారుపడ్డారంతా.

"మీ రింత ఎర్రి బాగులోళ్ళు కనకనే ఈ మూల మియ్యందరికీ ఈ నోట్లుపంచి పారిపోండు బాబు. ఈ పట్నాన మీరే దొరికి నరా : మరెవురూ దొరకనేదా? : బస్సుకెల్తా నన్నాడు బాబు. ఏ బస్సుల వున్నదో సూడండి. మియ్యిమీరు దెచ్చుకోండి" అంటూ సలహా యిచ్చాడు భద్రయ్య.

"ఇంకెక్కడుంతాడ్రా బాబు: టెక్కలి బస్సెక్కీసినడు. నాను సూసినను". చెప్పాడోకుర్రాడు భాగవతమంతా విని.

"టెక్కలి బస్సయితే పెట్రోలుబంకు కాడుంటాది సూడండి" సలహా యిచ్చారెవరో.

నోట్లు మార్చుకున్న వాళ్ళందరు అడ్డదార్ని పరుగెత్తారు. బస్సు పెట్రోలు బంకు నుంచి బయలుదేరి పోతోంది. అందులో బాబూరావున్నాడు. అందరూ కిటికీదగ్గర కూర్చున్న అతన్ని చూశారు. కొందరు బస్సుకు అడ్డంగా పరుగెత్తారు.

"ఆ...పండి:... బస్సాపండి". అంటూ.

డ్రైవర్ బస్సాపాడు. కండక్టరు అడిగాడు "ఎక్కడికి? తొందరగా ఎక్కండి. వెనక బస్సు టయిమవుతుంది". అంటూ తొందరచేస్తున్నాడు.

"మా మెక్కడికీ రామోయి : ఆ దొంగ నోట్ల బాబును కిందికి దింపు. దొంగనోట్ల బాబు కిందికి దిగాల" అంటూ బాబూరావును చూపిస్తూ అరవటం ప్రారంభించారంతా.

బస్సులో వారంతా అతన్ని వింతగా చూశారు. దారిని పోయేవారు కూడా ఆగారు వింత చూడడానికి. బాబూరావు అదిరిపడ్డాడు. ఇద్దరు ముగ్గురు బస్సులోకి చొరబడ్డారు.

"దిగు. కిందికి దిగు. మా నోట్లు మాకు పారీ". అంటూ అతనిమీది మీదికి వచ్చారు.

"అగండి, దొంగనోట్లేమిటి: మీ కెవరు చెప్పారు? నేను మీకిచ్చినవి దొంగనోట్లుకావు". నచ్చజెప్పబోయేడు.

ఎవరూ వినే స్థితిలో లేరూ.

"దిగండి : దిగి మాటాడండి". అంటూ కిందనుంచి గోల చేయసాగారు.

బాబారావు అదృష్టమో దురదృష్టమో ఆ బస్సులో ఒక పోలీస్ ఇన్ స్పెక్టర్ కూడా వున్నాడు.

అతను ఫ్రంటు సీటులోంచి లేచి వచ్చి కలుగజేసుకున్నాడు. బాబూరావుమీద గొడవ చేసేవాళ్ళు ఆగారు.

"మిస్టర్ : ఏవానోట్లు ?" అంటూ బాబూరావు చేతిలోంచి నోట్లందుకున్నాడు.

బాబూరావుకి భయమేసింది.

ఎస్. ఐ. పరిశీలించి చూశాడు. అతనికీ అంతుపట్టలేదు. "ఇవి మీ కెక్కడివి:?"

ధైర్యాన్ని చిక్కపట్టుకుని "బ్యాంకు కేషియర్ అయిన మా ఫ్రండిచ్చాడు" అని చెప్పాడు "నేను నూరు రూపాయల నోటిచ్చాను."

"ఏ ఊరు. ఎడ్రస్ చెప్పగలరా ?"

"ఈ ఊరు కాదు" అంటూ ఎడ్రస్ చెప్పాడు. ఎస్. ఐ నోట్ చెయ్యలేదు.

"ఇవి దొంగ నోట్లంటే నాకు ఆశ్చర్యంగా వుంది దొంగ నోట్లు బ్యాంకులోకి ఎలా వస్తాయి:? దొంగనోట్లను నా స్నేహితుడు నాకెందుకిస్తాడు?" ఎదురు ప్రశ్నలు వేశాడు బాబూరావు భయపడుతూనే.

"అసలు వీళ్ళకీ, మీకు ఏమిటి సంబంధం" అడిగాడు. జరిగినదంతా చెప్పాడు బాబూరావు.

"వాళ్ళ పాతనోట్లు వాళ్ళ కిచ్చేసి మీకొత్త నోట్లు తీసికోండి" అన్నాడు.

ఒక్కొక్కరు బస్సులోకి వచ్చి ఎవరి నోట్లను వాళ్ళు పోల్చుకుని తీసుకున్నారు. విజయం సాధించినట్లు వాళ్ళు చూస్తూంటే. అనుమాన దృష్టితో బస్సులో వున్న వాళ్ళు చూస్తూంటే బాబూరావు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. కన్నీళ్ళ నాపుకుంటూ "సార్: అవి దొంగనోట్లు కావు. నన్ను నమ్మండి". అన్నాడు.

"కంగారుపడకండి. నాకు తెలుసు అవి నిజమైన నోట్లని. కాని పోలీస్ డిపార్టు మెంటుమీదే నమ్మకం పోతున్న రోజు లొచ్చాయి. మీరు, నేను లాలూచీ పడ్డామని వీరంతా అనుకోకుండా స్టేట్ బ్యాంకు ఎదురుగా ఉంది కదా. అక్కడికి పంపుదాం" అంటూ బాబూరావు సమాధానం కోసం ఎదురుచూడకండా తన దగ్గరున్న రూపాయి నోట్లను కండక్టరు చేతికిచ్చి పంపాడు బ్యాంకులోకి ఎస్.ఐ.

రిజల్టు కోసం వేచి ఉండే విద్యార్థుల్లా అందరూ చూస్తున్నారు. బాబూరావు నెర్వస్ అయిపోయాడు.

వెళ్ళిన కొద్దిసేపటిలోనే కండక్టరు తిరిగి వచ్చాడు. అతని ప్రసన్నవదనం చూసి ధైర్యమొచ్చింది. "వీటిని అనుమానించేందు కేమీ లేదన్నారు సార్". అంటూ నోట్లను తిరిగి యిచ్చాడు.

ఎస్.ఐ. వాటిని బాబూరావుకిచ్చి "చిన్న తుపాను వెలిసిపోయిందిలెండి". అన్నాడు అతని భుజం తడుతూ.

"ఒక మాట చెప్పనా:" అన్నాడు బాబూరావు సీటుకి ముందు సీటులో కూర్చున్న ఆసామి. అతను వ్యాపారస్తుడిలా ఉన్నాడు.

అందరూ అతనివేపు తిరిగారు.

"దొంగనోట్లు వేసేవాడు వందనోటు వేస్తాడు. ఏభై, ఇరవై, పది వేస్తాడు. ఒకటి రెండు లాభసాటి కావు. పెట్టుబడి కూడారాదు" అన్నాడు.

అతను చెప్పిన ధర్మ సూక్ష్మనికి అందరూ నవ్వారు.

కండక్టర్ రైట్ అన్నాడు.

నలిగిన, చిరిగిన నోట్లున్న వాళ్ళను వదిలి బస్సు కదులుతూంటే బాబూరావు కిటికీలోంచి వాళ్ళను చూస్తూ స్నేహపూర్వకంగా చెయ్యూపుతూ "పూర్ ఫెలోస్" అన్నాడు.

"ఇంకా వాళ్ళను చూసి జాలిపడు తున్నారా? " అడిగా రెవరో అతన్నిచూచి.

"అవును. యిప్పటికీ నేను వాళ్ళను చూచి జాలిపడుతున్నాను. రూపాయి విలువ వాళ్ళకు తెలుసు. రూపాయి ఎంత కష్టపడితే వస్తుందో వాళ్ళకు తెలుసు. అందుకనే ఆ రూపాయి కోసం. వాళ్ళ కష్టార్జితం కోసం వాళ్ళెంతకైనా తెగించారు. ఇంత దూరం పరుగెత్తుకొచ్చారు. రూపాయినోటు బీదవాళ్ళది. అర్భకులది; అమాయకులది; అందుకే అది నాలుగేసి మడతలతో, బీద వాసన కొడుతూ, కనిపిస్తూంటుంది మనకు". అన్నాడు బాబూరావు.

బస్సులోని వాళ్ళంతా అతనివేపు జాలిగా చూశారు.

* * *